

ingediend op **1258** (2021-2022) – Nr. 1
26 april 2022 (2021-2022)

Conceptnota voor nieuwe regelgeving

van Tine van der Vloet, Koen Daniëls, Veerle Geerinckx,
Elke Sleurs, Katja Verheyen en Kathleen Krekels

over een jongerenbudget
voor jongeren met een beperking
die de overstap van minder-
naar meerderjarigheid maken

1. Inleiding

Het 'Perspectiefplan 2020, nieuw ondersteuningsplan voor personen met een handicap' van gewezen Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin Jo Vandeuren vormt de basis van de huidige persoonsvolgende financiering (PVF). Het Perspectiefplan 2020 werd gebaseerd op het VN-verdrag inzake de rechten van personen met een handicap, waarin inclusie en regie over het eigen leven centraal staan. De kern van PVF is dat personen met een handicap zelf kunnen beslissen hoe ze hun ondersteuning willen organiseren. Daarvoor krijgen ze een budget op maat en worden de middelen gekoppeld aan de persoon zelf en niet langer aan de zorgaanbieder.

De beginselen van PVF zijn opgenomen in het decreet van 25 april 2014 houdende de persoonsvolgende financiering voor personen met een handicap en tot hervorming van de wijze van financiering van de zorg en de ondersteuning voor personen met een handicap.¹ Toch duurde het nog tot 1 januari 2017 tot het systeem van PVF werd ingevoerd voor meerderjarige personen met een handicap. Meerderjarigen kunnen een beroep doen op een persoonsvolgend budget (PVB) om op een vraaggestuurde manier zorg en ondersteuning in te kopen.

Naast PVF voor meerderjarige personen met een handicap bestaat er ook een systeem voor minderjarige personen met een handicap, namelijk het persoonlijkeassistentiebudget (PAB). Dat is een budget dat het Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap (VAPH) geeft om de assistentie van een minderjarige thuis of op school te organiseren en te financieren. Minderjarigen – en/of hun ouders of voogd – kunnen in plaats van een PAB ook kiezen voor ondersteuning door een multifunctioneel centrum (MFC). Terwijl ouders (of de voogd) met een PAB zelf assistentie organiseren, organiseert het MFC die zorg en ondersteuning voor de kinderen en jongvolwassenen die in dat centrum verblijven. Jongeren kunnen in een MFC verblijven tot en met de leeftijd van 21 jaar (uitzonderlijk verlengbaar tot en met 25 jaar).

De procedure waar jongvolwassenen van kunnen gebruikmaken als ze de overstap van minder- naar meerderjarigheid maken, wordt 'PVB na jeugdhulp' genoemd. Die procedure werd in 2017 ingevoerd als een van de procedures waarmee jongvolwassenen met een handicap automatisch recht hebben op de terbeschikkingstelling van een PVB, toen nog onder de term 'zorgcontinuïteit'. De idee daarachter is dat zorg en ondersteuning die binnen de jeugdhulpverlening wordt gegeven, noodzakelijk gecontinueerd moet worden als jongeren meerderjarig worden. Vanaf 1 januari 2020 maakte de term 'zorgcontinuïteit' plaats voor 'PVB na jeugdhulp'.

Vandaag kunnen alleen jongeren die een PAB krijgen of in een door het VAPH gesubsidieerd MFC verblijven, onder voorwaarden een PVB ontvangen als ze meerderjarig worden. De zorg die ze voorheen kregen vanuit het MFC, wordt dan doorgaans voortgezet, maar vaak hebben die jongeren niet dezelfde ondersteuning nodig als ze meerderjarig worden. Ze beschikken namelijk vaak nog over een groot netwerk waar ze een beroep op kunnen doen. Ook kan die groep een beroep doen op de hulp van reguliere diensten en kunnen ze gebruikmaken van Rechtstreeks Toegankelijk Hulp (RTH). Jongeren die thuis opgroeien zonder hulp kunnen geen beroep doen op een PVB na jeugdhulp als ze meerderjarig worden.

De indieners van deze conceptnota willen daarom de mogelijkheid verkennen om te werken met een jongerenbudget voor personen met een handicap die de overstap van minder- naar meerderjarigheid maken en een MFC verlaten. Volgens dit voorstel zullen jongvolwassenen die rekenen op de procedure PVB na jeugdhulp, een beroep kunnen doen op een deel van het budget van de budgetcategorie waarin ze werden ingeschaald op het moment dat ze een MFC verlaten (zie procedure

¹ <https://codex.vlaanderen.be/Zoeken/Document.aspx?DID=1024475&param=inhoud>

beschreven in 2.2). Jongeren die als minderjarige een beroep konden doen op een PAB (zie procedure beschreven in 2.1) worden buiten beschouwing gelaten. Die jongeren blijven immers de huidige regelgeving volgen, omdat de budgetten van een PAB veel lager liggen dan die van een MFC. Jongeren die thuis opgroeien zonder VAPH-ondersteuning, krijgen geen budget meer als ze meerderjarig worden. Door dit voorstel zal dat wel mogelijk worden. Alleen op die manier kunnen meer jongeren geholpen worden met dezelfde schaarse middelen.

2. Huidig regelgevend kader

Op 23 april 2014 keurde het Vlaams Parlement het decreet houdende persoonsvolgende financiering voor personen met een handicap en tot hervorming van de wijze van financiering van de zorg en ondersteuning voor personen met een handicap goed.² Op 10 juni 2016 werden de uitvoeringsbesluiten voor persoonsvolgende financiering neergeschreven door de Vlaamse Regering.³ Het omschakelen naar een persoonsvolgend financieringssysteem bracht veel werk met zich mee en vanaf 1 januari 2017 werd het persoonsvolgend systeem gefaseerd uitgerold voor meerderjarige gebruikers.

De procedure zorgcontinuïteit, wijzigingen met betrekking tot het PVB na jeugdhulp, is opgenomen in het besluit van de Vlaamse Regering van 24 april 2020 tot aanpassing van een aantal besluiten van de Vlaamse Regering over de ondersteuning van personen met een handicap (Mozaïekbesluit IV).⁴ Daarin staat dat jongvolwassenen met een handicap die de overgang van minder- naar meerderjarigheid maken, een beroep kunnen doen op de procedure PVB na jeugdhulp. PVB na jeugdhulp is het budget dat, onder voorwaarden, sneller ter beschikking gesteld kan worden aan jongvolwassenen die als minderjarigen ondersteuning van het VAPH kregen of in een centrum voor ernstige gedrags- en emotionele stoornissen (GES+-voorziening) of een MFC verbleven. De voorwaarden om in aanmerking te komen voor een PVB na jeugdhulp zijn verschillend naargelang de jongvolwassene gebruikmaakt van een PAB, of ondersteuning krijgt van een GES+-voorziening of van een MFC. De voorwaarden worden in wat volgt overlopen.

2.1. De jongvolwassene heeft een PAB

Als minderjarige personen met een handicap een PAB hebben en de ondersteuning willen voortzetten op het moment dat ze meerderjarig worden, moeten ze een aanvraagprocedure voor een PVB doorlopen. De jongeren worden daarover ingelicht met een brief van het VAPH in het kalenderjaar waarin ze 18 jaar worden. Als de jongvolwassenen pas na hun 18e verjaardag een PAB ontvangen, krijgen ze kort daarna een brief waarin staat dat ze de overstap naar een PVB zullen kunnen maken.

De aanvraagprocedure om een PVB te verkrijgen, moet opgestart worden voor de jongvolwassenen 22 jaar worden. Dat wil zeggen dat het ondersteuningsplan uiterlijk op de dag vóór hun 22e verjaardag ingediend moet zijn.

Deze procedure volgt de reguliere aanvraagprocedure en verloopt als volgt:

- de jongere doorloopt een proces van vraagverheldering: hij doet daarvoor een beroep op een dienst ondersteuningsplan of een dienst maatschappelijk werk, of doet dat zelf. Die eerste stap resulteert in de opmaak van een ondersteuningsplan PVB;
- een erkend multidisciplinair team (MDT) objectiveert de handicap, de ondersteuningsbehoefte en de dringendheid van de vraag. Het MDT verwerkt de objectivering in een multidisciplinair verslag;

² <https://codex.vlaanderen.be/Portals/Codex/documenten/1024475.html>

³ <https://codex.vlaanderen.be/Zoeken/Document.aspx?DID=1027179&param=inhoud>

⁴ https://www.vaph.be/sites/default/files/documents/15242/inf_19_74_infonota_mozaiekbesluit_iv.pdf

- het VAPH wijst een budgetcategorie PVB toe op basis van de gegevens in het verslag.

Die aanvraagprocedure is pas doorlopen als de jongvolwassene een definitieve beslissing tot toewijzing van een PVB heeft ontvangen van het VAPH. Nadat de beslissing van het VAPH over de toewijzing van een PVB is ontvangen, zal het PAB omgezet worden in een persoonsvolgend budget na jeugdhulp, zodat de ondersteuning aan de jongere kan worden voortgezet.

Om het budget na jeugdhulp te bepalen vertrekt het VAPH van het bedrag van het PAB. Daarnaast wordt er gekeken naar de budgetcategorie die werd toegewezen na afloop van de aanvraagprocedure voor een PVB:

- als de budgetcategorie die werd toegewezen in de beslissing, hoger is dan het PAB, dan blijft de vraag naar dat hogere budget (= de meervraag) ingedeeld in de toegewezen prioriteitengroep. De terbeschikkingstelling van de meervraag wordt bepaald op basis van de prioriteitengroep, de indieningsdatum en de budgetten waarover het VAPH de beschikking krijgt;
- als de budgetcategorie die werd toegewezen in de beslissing, gelijk is aan of lager is dan het PAB, dan wordt aan de persoon met een handicap de toegewezen budgetcategorie ter beschikking gesteld.

Het PVB na jeugdhulp dat aan de jongvolwassene ter beschikking gesteld wordt om het PAB voort te zetten, zal dus nooit meer bedragen dan het eerder toegekende PAB.

Als het PAB op basis van de spoedprocedure aan de jongvolwassene ter beschikking werd gesteld, kan de jongere in kwestie ook in aanmerking komen voor een PVB na jeugdhulp, zodat de ondersteuning kan worden voortgezet als de jongere de volwassen leeftijd heeft bereikt. Ook dan geldt dat de aanvraag voor een PVB moet worden ingediend voor de 22e verjaardag en dat de aanvraagprocedure doorlopen moet worden. Die aanvraagprocedure is pas doorlopen als er een definitieve beslissing van het VAPH tot toewijzing van een PVB ontvangen wordt.

Een jongvolwassene die een PAB combineert met ondersteuning van een zorgaanbieder en die de overstap wil maken naar een PVB, moet dat voor de leeftijd van 22 jaar aanvragen. De budgethoogte van het PVB na jeugdhulp zal berekend worden op basis van de ondersteuning die de zorgaanbieder heeft aangeboden enerzijds, en het restsaldo PAB-middelen anderzijds. Nadat de aanvraagprocedure is doorlopen, ontvangt de jongvolwassene het PVB als meerderjarige volgens dezelfde voorwaarden als hierboven is beschreven.

2.2. De jongvolwassene wordt ondersteund door een MFC of GES+-voorziening

Een jongvolwassene (van 18 tot en met 21 jaar, verlengbaar tot 25 jaar) die niet-rechtstreeks toegankelijke ondersteuning krijgt vanuit een MFC of een GES+-voorziening en die een actieve vraag heeft naar meerderjarigenondersteuning, kan een aanvraag voor een PVB indienen.

Nadat de aanvraagprocedure doorlopen is, ontvangt de jongvolwassene een beslissing over de toewijzing van het PVB met vermelding van de budgetcategorie en de prioriteitengroep waarin de vraag is ingedeeld. Pas na het doorlopen van de aanvraagprocedure en ten vroegste in het kalenderjaar dat de jongere 21 jaar wordt, zal het VAPH nagaan of de persoon met een handicap voldoet aan de voorwaarden om in aanmerking te komen voor een automatische terbeschikkingstelling van een PVB na jeugdhulp.

Om in aanmerking te komen voor een automatische terbeschikkingstelling van een PVB na jeugdhulp moet de jongvolwassene aan de volgende voorwaarden voldoen:

- in aanmerking komen voor een persoonsvolgend budget voor meerderjarigen. Dat wil zeggen dat de jongvolwassene een beslissing over de toewijzing van PVB ontvangen heeft;
- op het moment van de aanvraag gebruikmaken van een andere vorm van niet-rechtstreeks toegankelijk jeugdhulpverlening dan een PAB, zoals ondersteuning door een MFC of een GES+-voorziening;
- in het kalenderjaar van de beschikkingstelling van het PVB na jeugdhulp nog altijd gebruikmaken van ondersteuning door een MFC of een GES+-voorziening.

Het PVB na jeugdhulp wordt ter beschikking gesteld op 1 juli van het kalenderjaar waarin de jongere 21 jaar wordt, op voorwaarde dat de beslissing tot toewijzing van een PVB ook voor die datum werd ontvangen en voldoet aan de bovenvermelde voorwaarden. De jongere ontvangt in de maand mei of juni van dat jaar een brief met de informatie over de terbeschikkingstelling en het bedrag van het PVB na jeugdhulp.

Een jongere die voldoet aan de bovenvermelde voorwaarden, maar de beslissing tot toewijzing van een PVB pas ontvangt na het verstrijken van de wettelijke datum, zal de brief ontvangen binnen een maand na de beslissing.

De hierboven beschreven procedure is geldig voor alle personen met een handicap die op zijn vroegst vanaf 1 januari 2020 een terbeschikkingstelling van een PVB na jeugdhulp kunnen krijgen.

Het PVB na jeugdhulp wordt in dat geval berekend op basis van:

- de ondersteuning die de jongere gedurende de twee jaar die voorafgaat aan de terbeschikkingstelling van het PVB na jeugdhulp van het centrum heeft gekregen;
- de resultaten van de afname van het zorgzwaarte-instrument, vermeld in het multidisciplinaire verslag;
- het budget dat resulteert uit de aanvraagprocedure voor een PVB.

Als de budgetcategorie die aan de jongere werd toegewezen in de beslissing hoger is dan de vraag van het budget na jeugdhulp, dan blijft de vraag naar dat hogere budget (= de meervraag) ingedeeld in de toegewezen prioriteitengroep. De terbeschikkingstelling van de meervraag wordt bepaald op basis van de prioriteitengroep, de indieningsdatum en de budgetten waarover het VAPH de beschikking krijgt. Als de budgetcategorie die werd toegewezen in de beslissing, gelijk is aan of lager is dan het budget na jeugdhulp, dan wordt aan de jongere de toegewezen budgetcategorie ter beschikking gesteld.

Het budget na jeugdhulp wordt pas berekend kort voor de terbeschikkingstelling van het budget, omdat pas op dat moment kan worden nagegaan of aan alle bovenstaande voorwaarden voldaan is.

3. Budgettaire impact

Volgens het jaarverslag van het VAPH van 2018⁵ werden er in totaal 2018 persoonsvolgende budgetten ter beschikking gesteld in de automatische toekenningsgroepen. Dat is 80 procent van de totale terbeschikkingstelling van persoonsvolgende budgetten (in totaal werden er 2514 budgetten ter beschikking gesteld). Van die 2018 budgetten die ter beschikking gesteld werden in de automatische toekenningsgroepen, waren er 510 voor jongvolwassenen die een MFC verlieten en een beroep konden doen op de procedure zorgcontinuïteit MFC. Dat is 25,27 procent van het totale budget van de automatische toekenningsgroep. Tien jongvolwassenen die

⁵ <https://www.vaph.be/sites/default/files/documents/13344/jaarverslag-2018-het-vaph-in-cijfers.pdf>

voorheen een PAB kregen, maakten gebruik van PVB na jeugdhulp, wat 0,50 procent is van het totale budget van de automatische toekenningsgroepen.

Die jongeren die een MFC verlieten, waren verdeeld volgens de volgende budget-categorieën⁶:

Budgetcategorie	Aantal
I	64
II	37
III	53
IV	58
V	44
VI	31
VII	16
VIII	29
IX	52
X	70
XI	32
XII	24
Totaal	510

Tabel 1: Aantal jongvolwassenen die in 2018 een MFC verlieten, op basis van de budget-categorieën

Een vierde van het budget van de automatische toekenningsgroepen ging in 2018 dus naar jongeren die een MFC verlieten. Omdat bovenstaande cijfers weinig zeggen over de budgettaire impact, werd daarover een schriftelijke vraag⁷ aan de minister gesteld. Uit het antwoord blijkt dat er in 2018 in totaal 19.154.927,92 euro naar de automatische toekenningsgroep zorgcontinuïteit MFC is gegaan. Daarbij moet wel de kanttekening worden gemaakt dat de regelgeving voor de berekening van jeugdhulp al heel sterk is geëvolueerd. In het eerste jaar – 2017 – werd een tijdelijke berekening van het budget jeugdhulp gemaakt op basis van de kosten van de toenmalige ondersteuning MFC. Daarna kregen die jongeren een jaar – of door omstandigheden langer – de tijd om de toeleiding te doorlopen. Vanaf 2018 moeten jongeren eerst de toeleiding doorlopen en krijgen ze dus onmiddellijk een definitief budget. Maar dat betekent wel dat voor jongeren die nog uit het oorspronkelijke systeem kwamen, alleen het verschil tussen het oorspronkelijke en definitieve bedrag weergegeven wordt. Dat bedrag van 19.154.927,92 euro is daarom niet exact het ter beschikking gestelde bedrag, maar in sommige gevallen is ook het verschil met het eerste voorlopige bedrag erin vervat.

In het jaarverslag van 2019 van het VAPH⁸ staat te lezen dat in 2019 in totaal 2654 PVB's ter beschikking gesteld zijn. 2203 van die budgetten werden ter beschikking gesteld via de automatische toekenningsgroepen, wat 83 procent is van alle terbeschikkingstellingen. Het grootste deel van het budget dat naar de automatische toekenningsgroep ging, was voor jongvolwassenen die zorgcontinuïteit MFC kregen. Het ging in totaal om 583 jongeren, wat neerkomt op 26,46 procent van de automatische toekenningen. 66 jongvolwassenen maakten gebruik van zorgcontinuïteit PAB; dat is 3 procent van het budget voor automatische toekenning.

⁶ *Schriftelijke vragen* VI.Parl. 2021-22, nr. 119 van Tine van der Vloet aan minister Wouter Beke over persoonsvolgend budget (PVB) na jeugdhulp – budgetcategorieën.

⁷ *Schriftelijke vragen* VI.Parl. 2020-21, nr. 674 van Tine van der Vloet aan minister Wouter Beke over de procedure zorgcontinuïteit MFC.

⁸ https://www.vaph.be/sites/default/files/documents/15727/het_vaph_in_cijfers_-_2019.pdf

Ook de cijfergegevens van die budgetten werden schriftelijk opgevraagd. In 2019 ging er in totaal 28.753.559,83 euro naar jongvolwassenen die op zorgcontinuïteit van een MFC konden rekenen. De verdeling ziet er als volgt uit⁹:

Budgetcategorie	Aantal
I	74
II	42
III	54
IV	83
V	68
VI	37
VII	30
VIII	28
IX	55
X	69
XI	28
XII	15
Totaal	583

Tabel 2: Aantal jongvolwassenen die in 2019 een MFC verlieten, op basis van de budgetcategorieën

Tot slot werden er in 2020, volgens het jaarverslag van het VAPH¹⁰, 2553 budgetten ter beschikking gesteld via de automatische toekenningsgroepen, wat 90,37 procent is van het totale aantal budgetten die ter beschikking werden gesteld in 2020. 404 jongvolwassenen konden hun PVB ontvangen dankzij zorgcontinuïteit MFC, wat goed is voor 15,82 procent van het totale budget van de automatische toekenningsgroep. Tot slot konden 116 jongvolwassenen een beroep doen op zorgcontinuïteit PAB. De kostprijs van de procedure zorgcontinuïteit MFC bedroeg in 2020 21.022.172,56. Voor de procedure zorgcontinuïteit PAB was dat 5.083.786,11 euro.

⁹ *Schriftelijke vragen* VI.Parl. 2021-22, nr. 119 van Tine van der Vloet aan minister Wouter Beke over persoonsvolgend budget (PVB) na jeugdhulp – budgetcategorieën.

¹⁰ <https://extranet.vaph.be/jaarverslag/2020/pages/8/>

Verdeeld per budgetcategorie ziet dat er als volgt uit:

Budgetcategorie	Aantal
I	30
II	<5
III	11
IV	23
V	27
VI	14
VII	10
VIII	14
IX	13
X	38
XI	16
XII	<5
Totaal	404

Tabel 3: Aantal jongvolwassenen die in 2020 een MFC verlieten, op basis van de budgetcategorieën

In de onderstaande tabel zijn de cijfers van 2018, 2019 en 2020 naast elkaar gelegd.

	2018	2019	2020
Toegekende PVB in de automatische toekenningsgroep	2018	2203	2553
PVB na jeugdhulp 'zorgcontinuïteit PAB' (procent van totaal automatische toekenningen)	10 (= 0,50%)	66 (= 3%)	116 (= 4,54%)
PAB na jeugdhulp 'zorgcontinuïteit MFC' (procent van totaal automatische toekenningen)	510 (= 25,27%)	583 (=26,46%)	404 (= 15,82%)
Totaalbedrag zorgcontinuïteit MFC	19.154.927,92 euro	28.753.559,48 euro	21.022.172,56 euro

Tabel 4: Aantal jongeren die een beroep konden doen op een PVB na jeugdhulp voor de jaren 2018, 2019 en 2020

Daaruit kan geconcludeerd worden dat jongeren die een MFC verlieten in 2018, een gemiddeld budget van 37.558,68 euro kregen; in 2019 ging het gemiddeld om 49.320,00 euro en in 2020 om 52.035,06 euro. Hoewel het aantal jongeren dat op een PVB na jeugdhulp kan rekenen vanuit een MFC vermindert (van 510 in 2018 naar 406 in 2020), stijgt het budget in diezelfde periode van 19.154.927,92 euro naar 21.022.172,56 euro. Op basis van voorspellingen schat het VAPH dat er jaarlijks ongeveer 560 jongeren in aanmerking zullen komen voor de procedure zorgcontinuïteit MFC en dat er 166 jongeren jaarlijks in aanmerking zullen komen voor zorgcontinuïteit PAB.¹¹

4. Voorstel: een jongerenbudget voor jongvolwassenen met een beperking

Naast de jongeren die kunnen rekenen op een PVB na jeugdhulp, zijn er veel andere jongeren die wachten op een PVB maar die geen beroep kunnen doen op een PVB na jeugdhulp. Het gaat om jongvolwassenen die als minderjarige geen beroep konden doen op zorg en ondersteuning vanuit het VAPH en dus geen PAB kregen en evenmin in een MFC verbleven. Ouders of voogden waren zelf belast met de zorg en ondersteuning van die minderjarigen. Zij worden geprioriteerd en krijgen hun PVB afhankelijk van de prioriteitengroep die ze toegekend kregen en de datum waarop ze het PVB hebben aangevraagd. De wachtlijsten van jongeren – tussen de leeftijd van 18 en 25 jaar – die wachten op een PVB, zijn weergegeven in de onderstaande tabel, op basis van de gegevens die de minister schriftelijk heeft bezorgd.¹²

Leeftijd	Prioriteitengroep 1	Prioriteitengroep 2	Prioriteitengroep 3	Eindtotaal
18	5	6	7	18
19	26	61	39	126
20	54	141	78	273
21	90	192	107	389
22	121	243	126	490
23	102	217	184	503
24	94	205	243	542
25	19	53	72	144
Eindtotaal	511 (20,56%)	1118 (44,99%)	856 (34,45%)	2485 (100%)

Tabel 5: Aantal jongvolwassenen op de wachtlijst, op basis van leeftijd en prioriteitengroep

Het is mogelijk dat de bovenstaande tabel jongeren bevat die nog in aanmerking zullen komen voor een automatische terbeschikkingstelling van een PVB na jeugdhulp, bijvoorbeeld jongeren die in 2021 jonger dan 21 jaar zijn. Toch valt het op in de tabel dat de 22-tot-24-jarigen de grootste groep wachtenden uitmaken en dus geen beroep kunnen doen op een PVB na jeugdhulp.

Momenteel is er dus sprake van een discriminatie tussen jongeren die thuis opgroeien zonder budget en jongeren die een MFC verlaten. Die eerste groep jongeren heeft immers geen recht op een automatisch PVB na jeugdhulp en komt daardoor vaak op de wachtlijst terecht.

¹¹ *Schriftelijke vragen* VI.Parl. 2020-21, nr. 891 van Tine van der Vloet aan minister Wouter Beke over de procedure zorgcontinuïteit MFC – automatische toekenningen (2).

¹² *Schriftelijke vragen* VI.Parl. 2020-21, nr. 674 van Tine van der Vloet aan minister Wouter Beke over de procedure zorgcontinuïteit MFC – automatische toekenningen.

De indieners van deze conceptnota stellen voor om die ongelijkheid weg te werken en voor jongeren die een MFC verlaten, te werken met een jongerenbudget. Die jongeren krijgen vaak een budget toegewezen voor dag- en nachtopvang. De indieners willen daarom de automatische toekenning van het PVB na jeugdhulp van naderbij bekijken voor die doelgroep. Bij het zoeken naar andere, meer inclusieve en reguliere ondersteuning – waar die groep evengoed recht op heeft als anderen – is het ook belangrijk om na te gaan wat het familiale en sociale netwerk van de jongere zelf kan en wil opnemen. Voor die netwerken bestaat er vaak een alternatieve inclusieve oplossing op het vlak van dagbesteding, vrije tijd en ondersteuning thuis. Dat kost veel minder dan wat toegewezen wordt op basis van de zorg in een MFC, waar alles door professionelen wordt opgenomen.

Om de bovengenoemde redenen stellen de indieners voor om te werken met een jongerenbudget. Door jongeren die een MFC verlaten 60 procent van het budget van de budgetcategorie waarin ze worden ingeschaald toe te kennen, kunnen met dezelfde middelen meer jongeren geholpen worden. Het restbudget zal verdeeld worden onder de jongeren die als minderjarige thuis opgroeiden en geen VAPH-ondersteuning hebben gekregen. Het voorliggende voorstel is budgetneutraal en kan opgevangen worden binnen het huidige budget van jaarlijks ongeveer 23 miljoen euro, dat is het gemiddelde budget van de jaren 2018, 2019 en 2020, zoals hierboven is beschreven. Als 60 procent van de ingeschaalde budgetcategorie wordt toegekend, zullen er steeds middelen overblijven die naar jongeren zonder VAPH-ondersteuning kunnen gaan. Ook zij zouden dan mogelijk recht krijgen op een budget vanaf het moment dat ze de overstap van minder- naar meerderjarigheid maken. Jongeren die als minderjarige een PAB hebben gekregen, worden buiten beschouwing gelaten en blijven de huidige procedure volgen.

Het is belangrijk om na te denken over welke zorg en ondersteuning kan worden geboden met de schaarse middelen die ter beschikking zijn. Dat die jongeren in het internaat dag- en nachtopvang nodig hadden, betekent niet automatisch dat dit bij de overstap naar meerderjarigheid ook het geval is. De indieners van deze conceptnota raden die jongvolwassenen aan om een traject te doorlopen. Dat kan samen met een ondersteunende dienst, bijvoorbeeld een dienst ondersteuningsplan (DOP). DOP's zijn gespecialiseerd in processen van vraagverheldering, ondersteuning en sociale netwerkversterking op maat van de jongere en zijn context. Daarbij wordt er in de eerste plaats gezocht naar inclusieve oplossingen in de eigen omgeving van de jongere. De DOP's verkennen onder andere de concentrische cirkels van de jongeren, maar ze kijken ook naar persoonlijke keuzes en voorkeuren. Naast de DOP's zijn er nog tal van andere mogelijkheden.

De indieners van deze conceptnota willen wel een uitzondering op die regel formuleren voor jongeren die voorheen hebben gebruikgemaakt van 24/7-ondersteuning door een MFC. Het gaat voornamelijk om jongeren die niet naar school zijn gegaan. Alleen op die manier kunnen met dezelfde budgettaire middelen (jaarlijks ongeveer 23 miljoen euro) meer jongeren worden geholpen. Zo zullen jongeren die thuis opgroeien zonder VAPH-ondersteuning, dezelfde zorg en ondersteuning krijgen als jongeren die met die ondersteuning zijn opgegroeid.

Tine VAN DER VLOET
Koen DANIELS
Veerle GEERINCKX
Eike SLEURS
Katja VERHEYEN
Kathleen KREKELS